

en tegen een niet onderbroken, vrijwel vlakgehouden, blauwig-groen uitgestrekt grasveld, zonder ergens de spanning te verliezen in de omtrekslijn. Jammer alleen, dat juist deze lijnen, die gemakkelijk maar dwingend, vlot maar doorwrocht, niet-losgelaten maar elastisch zijn, dat juist deze wonderlijk-doorleefde omtrekslijnen zooveel moesten verliezen bij het reproduceeren. Ook de plastiek van het vrouwenaakt komt niet tot zijn volle recht, terwijl men de kleur, die hier, als altijd bij Hodler, een belangrijke factor is, geheel en al mist.... Hoe bleek en dof wordt niet b.v. het hiernaast gehangen landschapje van den gevoeligen Camille Pissarro (1830—1903), dezen fijnen kunstenaar, die mij zoo dierbaar is vanwege zijn verrukkelijk suggestieve droogenaald-etsen!

Wij zullen de overige werken in deze zaal, waaronder een Millet, een bloemstuk van Courbet en een groot doek van El Greco, onbesproken moeten laten, eveneens de beide zalen, die voornamelijk gevuld zijn met werken van den populairen Duitschen Hans Thoma (geboren 1839) en van den Zwitser Hans Sandreuter (1850—1901), die met zijn groote, allegorische schilderij „der Jungbrunnen” den bescheiden sympathieken indruk bederft welke eenige ietwat zwakke landschappen van decoratieve charme bij ons achterlieten.

In het laatste en meest moderne zaaltje verdienen enkele werken echter een nadere bespreking. Allereerst treft ons het reusachtige doek — reusachtig van afmeting dan wel te verstaan! — van Alexandre Blanchet (geb. 1882), „die Hirten”: een tableau, waarop twee jongens en een jongeman, verder koeien en stieren, die als vervaarlijke prehistorische monsters een soort oorlogsdans uitvoeren, terwijl de boomen in een „dynamische” extase meekrullen; een groot zeilschip op den achtergrond voltooit dit onrustig geheel. Doch het werk bezit, ondanks de onaangename kleur, onmiskenbare kwaliteiten van compositie en is een gedurfd experiment in het zoeken naar een moderne vormgeving. Ook andere werken van Blanchet zijn hier aanwezig, doch zij overtuigen niet, terwijl in een goed stilleven de invloed van Cézanne te sterk naar voren treedt. De invloed van Gauguin daarentegen doet zich gelden in een Stilleven van Heinrich Muller, dat echter door de sentitieve kleur een persoonlijker accent krijgt; maar deze te aesthetische kleur wordt slapper in een enkele jaren later geschilderd portret van een dame.

Overtuigend belangrijk is in deze zaal tenslotte alleen Arnold Fiechter (geb. 1870); want hoewel geen van de beide hier aanwezige schilderijen van een zeer sterke of sterk-uitgesprokene persoonlijkheid getuigen, zijn deze werken in den meest volkomen zin van het woord echt en daardóór ook belangrijk. Dit is een talent, een in den grond misschien klein talent, dat echter de piëteit bezit der gróóten, dat zich niet verhaast heeft of geforceerd, dat geduldig groeien liet wat groeien wilde, zonder